

Postbus 8208, 3009 AE Rotterdam

Via: www.internetconsultatie.nl

Rotterdam, 16 september 2016

Telefoon: +31 6 46896578
Kenmerk: CA20161509/JMSL

Reactie Eneco op Consultatie Omgevingswet AMvB's

Geachte heer, mevrouw,

Eneco heeft met belangstelling kennis genomen van de vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) behorend bij de Omgevingswet en reageert daar graag op.

Eneco volgt het traject rondom de stelselherziening Omgevingswet met veel interesse. Visie-, plan- en besluitvorming over de fysieke leefomgeving zijn bepalende factoren voor de energietransitie,¹ en andersom is de energietransitie een van de grootste uitdagingen voor de leefomgeving. De uitgangspunten van de stelselherziening Omgevingswet passen goed bij de energietransitie. Zo is een belangrijk kenmerk van de energietransitie dat de manier waarop de verandering in ons energiesysteem plaatsvindt, sterk afhankelijk is van lokale omstandigheden. We zien dat generieke (Rijks)kaders en lokale besluitvorming elkaar moeten aanvullen als het om de energietransitie gaat. Generieke (klimaat)doelen moeten bijvoorbeeld onder meer vorm krijgen door lokale inzet op acceptatie. Ook een goed stakeholderproces ziet Eneco dus als belangrijke randvoorwaarde voor het slagen van de transitie.

Tegelijk ziet Eneco een aantal ontwikkelingen en zorgpunten die aandacht vragen. Die worden uitgebreid geadresseerd in de reactie van de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie (NVDE) op de consultatie,² waaraan Eneco als lid van de Vereniging heeft bijgedragen en die Eneco van harte onderschrijft. In aanvulling op de reactie van NVDE, vraagt Eneco in deze brief graag aandacht voor:

- De rol van het Rijk in het lokaal verwezenlijken van de energietransitie;
- Het belang van participatie van stakeholders bij visie- en planvorming decentrale overheden;
- Het doorbreken van lokale patstellingen door een andere overheidslaag;
- Flexibiliteit borgen in maatwerkregels;
- Beschikbaarheid van gegevens in een Informatiehuis Energie;
- Het belang van planvorming rondom energie-infrastructuur op grond van een MKBA;
- Samenloop Omgevingswet en de wet Windenergie op Zee.

Graag gaan wij verder met U in gesprek om het belang van de energietransitie de plaats in de AMvB's te geven die het verdient. Wij vinden het daarbij belangrijk dat er nog ruimte bestaat om aanpassingen door te voeren in de uitvoeringsbesluiten nadat deze consultatie is afgerond.

De Omgevingswet & pilot project windpark Spuisluis

In deze brief gebruiken we het project windpark Spuisluis in IJmuiden als kapstok voor het duiden van een aantal van onze belangrijkste conclusies en aanbevelingen ten aanzien van de AMvB's. Windpark Spuisluis is een project van Eneco en Windpark IJmond, bestaande uit twee lokale ondernemers. Het project bestaat uit zes windturbines die langs het Noordzeekanaal staan, gemeente Velsen, ter hoogte van de zeesluis.³ Het is

¹ Zie daarover onder meer het Energierapport - Transitie naar Duurzaam.

² De reactie van NVDE bestaat uit een begeleidende brief, een document met daarin een uitgebreide toelichting, alsmede excelbestanden met artikelsgewijze opmerkingen over de vier AMvB's.

³ Voor meer informatie: www.windparkspuisluis.nl

één van de pilotprojecten in het kader van Eenvoudig Beter, het programma dat de samenleving voorbereidt op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2019. Anderhalf jaar lang hebben experts en ontwikkelaars het project gevolgd en koppelingen gemaakt tussen de ervaringen die zijn opgedaan en de wettekst en de AMVB's zoals deze nu ter consultatie liggen. De volgende lessen werden in de afsluitende bijeenkomst getrokken.

Veranker de Rijksrol bij de lokale afweging in het Besluit kwaliteit van de leefomgeving (Bkl). Eneco ziet dat het nodig is dat decentrale overheden, samen met andere betrokken partijen, meer actief met stakeholders tot een verantwoorde afweging komen in ruimtelijke keuzes, ook als het de energietransitie betreft. Het project windpark Spuisluis illustreert dat het stelsel Omgevingswet, en de daarmee gepaard gaande deregulering en decentralisering, kan leiden tot onduidelijkheid bij de betrokken overheden over hun rol en de belangen die zij behartigen. Voorbeelden daarvan vindt U verderop in deze brief. Lokale besluitvorming over duurzame energieprojecten is gevoelig voor politiek gedreven ruimtelijke keuzes, gericht op de kortere termijn. Aan die drijfveren moet een tegenwicht worden geboden, zodat de energietransitie, maar ook de energievoorziening als zodanig, op gelijke wijze wordt behandeld als andere, meer gevestigde belangen bij het ruimtegebruik. Dat tegenwicht dient door het Rijk te worden ingericht, zowel door doelen ten aanzien van het klimaat en de energievoorziening te stellen en lokaal door te vertalen als door het behalen van die doelen positief te stimuleren. Dat dient te gebeuren in het stelsel Omgevingswet, aangezien de energietransitie een van de grootste uitdagingen is voor de fysieke leefomgeving.

In het overleg tot nu toe is op dit punt door uw ministerie aangegeven dat de uitvoeringsbesluiten als zodanig het meest geschikt zijn voor het bevestigen van het nationaal belang van energietransitie via concrete duiding van de betrokkenheid van bijvoorbeeld het ministerie van Economische Zaken, bijvoorbeeld bij de invulling van de provinciale ruimte voor hernieuwbare energie. In het behalen van de doelstelling van 685,5 MW windenergie in 2020 in Noord-Holland zien wij bijvoorbeeld geen directe link met het Ministerie van Economische Zaken, terwijl daar de afspraak op nationaal niveau vastligt. Wat wordt de rol van het Ministerie van Economische Zaken in de energietransitie na invoering van de Omgevingswet, als alles decentraal moet gebeuren?

Eneco bepleit een actieve betrokkenheid van de Rijksoverheid bij het op provinciaal en gemeentelijk niveau plannen en het reserveren van ruimte voor energietransitie. Eneco vindt dat, juist vanwege het nationaal belang van de transitie naar een duurzame energievoorziening, in de uitvoeringsbesluiten herkenbare rollen van de Rijksoverheid vastgelegd moet worden. Het Rijk dient in het Besluit kwaliteit leefomgeving de klimaat- en energiedoelen te stellen die moeten worden gehaald. Daarmee verankert het Rijk de klimaatdoelen waaraan Nederland zich committeert, bijvoorbeeld op grond van het Klimaatakkoord, als ook de klimaat- en energiedoelen in Europees verband. De verschillende overheidslagen verankeren vervolgens lokale energie- en klimaatdoelen en hebben daarnaast de verplichting om het belang van het tegengaan van klimaatveranderingen te betrekken in hun visie-, plan- en besluitvorming over de fysieke leefomgeving. Met name bij veranderingen in het energiesysteem die noodzakelijk zijn om onze fysieke leefomgeving (op de langere termijn) te beschermen, moet dit maatschappelijke belang zwaar wegen. Decentrale overheden hebben de vrijheid om te bepalen op welke manier (bijv. met welke technieken) de doelen worden gehaald. Verder bepleit Eneco dat het Rijk organiseert dat decentrale overheden een positief belang hebben bij het goed plannen van de energietransitie. Die prikkel kan bijvoorbeeld worden ingericht door de bijdrage uit het Gemeentefonds afhankelijk te maken van het aandeel CO₂-vrije energie. Samenhangend flankerend beleid is dus belangrijk.

Verankering van het bovenstaande past bij uitstek in het stelsel Omgevingswet en is nodig om samenhang te creëren tussen de versnipperde energienormen binnen het stelsel. Dat het daarbij gaat om een beleidsdoel

dat formeel bij een ander Ministerie dan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ligt, zou daarbij geen verschil moeten maken.

Geef in het Omgevingsbesluit meer aandacht aan participatie bij visie- en planvorming. Het bevreemdt Eneco dat voor visies en plannen in het Omgevingsbesluit niet dezelfde eisen ten aanzien van participatie gelden als voor concrete (project)initiatieven. Ter illustratie trekken we de parallel met het opstellen van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) door de provincie Noord-Holland. Bij de totstandkoming van de PRV werd procesparticipatie gestimuleerd, bijvoorbeeld doordat informatieavonden en gebiedsateliers werden georganiseerd. De invulling van die participatie verdient evenwel meer aandacht:

- Het uitnodigen van de juiste mensen, het managen van de verwachtingen en het bieden van ruimte voor maatwerk per project waren aandachtspunten. Op de informatieavond over de nieuwe PRV waren geen burgers aanwezig. Sommige hadden wel een advertentie gezien, maar datum en dag correspondeerden niet en men had het idee dat het hen niet raakte. Op het gebiedsatelier van windpark Spuisluis kon niets ontworpen worden. Er was nog geen strak omljnd plan waar men 'ja' of 'nee' tegen kon zeggen, tegelijkertijd was er weinig ruimte voor aanpassingen omdat de bovenwettelijke eisen uit de PRV de schuifruimte beperkten. Dit riep irritatie op bij omwonenden. Het is van belang dat in de AMvB's concreter wordt aangegeven op welke wijze de betrokken overheden participatie vormgeven, welke groep wordt uitgenodigd, hoe kan een ontwikkeling hen raken en welke ruimte aanwezig is voor wijzigingen.
- In het project bleek dat er meer nodig is dan het organiseren van een informatieavond om participatie daadwerkelijk tot een succes te maken. De initiatiefnemers hebben na deze avond zelf contact opgenomen met de wijkplatformen rondom het plangebied, zodat deze mensen via ons hoorden wat de provincie aan het doen was. De betreffende ambtenaar reageerde afkeurend op onze inspanningen om mensen te bereiken: dit zou meer zienswijzen, en dus meer werk opleveren voor de provincie. Ook hier ligt een kans voor de Omgevingswet, de uitvoeringsbesluiten en het implementatietraject: het vergroten van kennis over en competenties in 'stakeholdermanagement' bij overheden heeft op middellange termijn tot gevolg dat stakeholders juist in een vroeger stadium van de planvorming betrokken worden en dat daardoor juist minder zienswijzen nodig zullen blijken te zijn.

Bij lokale patstellingen wordt ingegrepen. In het project windpark Spuisluis is de aanwezigheid van woonbootbewoners in het gebied één van de aandachtspunten. De woonbootbewoners zijn er al jarenlang, maar zijn niet bestemd. Het windpark, maar ook de omliggende industrie heeft belang bij het vinden van een oplossing. De gemeente Velsen en Rijkswaterstaat kunnen het niet eens worden over de vraag wie als oplosser voor dit probleem moet worden gezien. De provincie heeft nu de voortrekkersrol ingenomen in de gesprekken die de oplossingsrichtingen in kaart brengen. In het kader van de Omgevingswet is het goed dat de provincie als overkoepelend bevoegd gezag haar verantwoordelijkheid pakt om in het gebied van de gemeente Velsen en in gesprek met alle stakeholders te werken aan een oplossing. Dit veronderstelt niet alleen een (wettelijke) mogelijkheid om dit te doen, maar ook de bereidheid om hiervan gebruik te maken. Eneco vraagt daarvoor aandacht in het kader van de implementatie.

Flexibiliteit noopt tot maatwerkregels die ruimte laten. Eneco herkent dat decentrale overheden het dichtst bij de lokale omstandigheden staan en dus bij uitstek zijn aangewezen om te voorzien in maatwerk dat op die omstandigheden is afgestemd. In de praktijk bieden de maatwerkregels soms juist minder ruimte voor maatwerk. Dat komt dan bijvoorbeeld door de detaillering van de regels en de onmogelijkheid om hiermee flexibel om te gaan als de lokale omstandigheden toch net iets anders liggen dan inschat. De provincie Noord-Holland heeft ruimte genomen om bovenwettelijke (maatwerk)regels op te leggen, met als doel de wenselijkheid van energieprojecten te borgen. Een voorbeeld is de afstand van windprojecten tot gevoelige objecten zoals woningen: deze afstand werd gedurende het proces vergroot van 500 meter tot 600 meter.

Daardoor vielen er projecten af die juist wel gewenst waren, bijvoorbeeld windpark NDSM in Amsterdam. Ook schrijven de regels een rij van zes turbines voor, terwijl sommige parken 'beter' zouden zijn met vijf windturbines.

Eneco ziet dat het bij dit soort regels soms juist lastiger wordt om een project aan de lokale omstandigheden aan te passen. Eneco vindt verder dat het efficiënt kan zijn, en tot snellere en betere besluitvorming kan leiden, om algemene Rijksregels te stellen, ook op onderwerpen die niet verplicht tot het domein van het Rijk behoren. In het project windpark Spuisluis ligt bijvoorbeeld een helikopterluchthaven dicht bij het windpark. De regelgeving rondom helikopterluchthavens en de turbulentie veroorzaakt door windparken is niet helder, ook niet op internationaal niveau. Tot voor kort was het Rijk (LVNL) hiervoor verantwoordelijk, maar zij heeft de bevoegdheden gedelegeerd aan de provincies. Nu worstelen alle 12 provincies met dit vraagstuk. Zij hebben de vrijheid om ieder hun eigen normen te formuleren maar beschikken niet over de benodigde kennis om dat adequaat te doen. De ruimte voor maatwerk is niet noodzakelijkerwijs onwenselijk; op helikopterluchthavens landinwaarts vliegen bijvoorbeeld 'normale' piloten, terwijl op een luchthaven aan de kust veel offshore piloten vliegen die uitdagende vliegomstandigheden gewend zijn. Het is goed dat onderscheid gemaakt kan worden in de regels per luchthaven. Het zal echter de natuurlijke neiging zijn voor provincies om hun regels aan de veilige kant op te stellen. Hiermee worden initiatieven wellicht onnodig beperkt of gestopt.

Maatwerkregels zouden bij voorkeur kunnen worden geënt op het bereiken van een doel of het rekening houden met bepaalde lokale belangen, dan met een manier om dat doel of die belangen te dienen. Ook zou het helpen om de redelijkheid en het effect van dit soort regels te kunnen laten toetsen, bijvoorbeeld bij een ministerie, zonder het te laten aankomen op weigering van een aanvraag. Dat zou bijvoorbeeld in het Omgevingsbesluit kunnen worden geregeld.

Het Rijk heeft een rol in het centraal beschikbaar stellen van openbare gegevens. Bijvoorbeeld door het vraagstuk rondom de helikopterluchthaven wordt voor Eneco het belang benadrukt van een kennisbank op centraal niveau, waar lokale besluitvormers informatie kunnen vinden en geadviseerd worden over de te nemen maatregelen. Daarnaast is het in het vroegste stadium gezamenlijk onderzoeken van de juiste criteria voor dit soort regelgeving een voorwaarde voor de effectiviteit van de uitvoeringsbesluiten. Dat geldt eveneens voor gegevens over het energiesysteem, aangezien die kennis op lokaal niveau vaak niet (meer) aanwezig is. Het is bijvoorbeeld vrij lastig om gegevens te vinden over het (lokale) energiegebruik, de toepassingen (warmtevraag, transport, etc) en de mogelijkheden (beschikbaar dakoppervlak voor zon-PV, beschikbare bodem, etc). Toegankelijke uniforme en objectieve gegevens zijn nodig, om snelle en goede decentrale energiebesluitvorming te faciliteren. Dat zou goed passen in een Informatiehuis Energie.

De Omgevingswet & energieplanning

De doelen ten aanzien van broeikasgassen, waaronder CO₂, betekenen dat er bij de plan- en besluitvorming omtrent de leefomgeving veel aandacht moet zijn voor besparing en duurzame opwek van kracht en warmte. Daarbij moeten boven- en ondergrond in samenhang worden gezien en gereguleerd. Dat betekent bijvoorbeeld dat duurzame mogelijkheden in de ondergrond benut moeten kunnen worden en meegenomen worden in de energieafwegingen in verband met functies bovengronds. Cruciaal voor het slagen van de energietransitie, en voor het betaalbaar en betrouwbaar houden ervan, is ook de energie-infrastructuur. Dat raakt ook het specifieke bedrijfsbelang van Eneco, bijvoorbeeld omdat Eneco bedrijfsactiviteiten op het gebied van collectieve warmte heeft. Ook is de beschikbaarheid van energieinfrastructuur een randvoorwaarde voor toepassing van individuele (energie)oplossingen, zoals zontoepassingen en elektrisch vervoer. Het is

belangrijk dat energie-infrastructuur een juiste plaats heeft in de planvorming rondom de fysieke leefomgeving, hetgeen in het Bkl kan worden verankerd:

- Op dit moment wordt het grootste deel van de gebouwde omgeving (96%) verwarmd met aardgas. Voor een CO₂-reductie in de gebouwde omgeving is het nodig dat dit verandert.
- Om de gebouwde omgeving op andere manieren te verwarmen, is aanpassing van de huidige energie-infrastructuur nodig. Het kan gaan om de aanleg van nieuwe infrastructuur (bijvoorbeeld een collectief warmtesysteem, gevoed door industriële restwarmte, geothermie, bodemenergie, zon-thermisch of andere bronnen), investering in de vergroting van de capaciteit van bestaande infrastructuur (bijvoorbeeld verzwaring van het elektriciteitsnet ten gevolge van elektrificatie van de warmtevoorziening of uitbreiding van bestaande collectieve warmtenetten), maar ook om verwijdering van de huidige infrastructuur.
- Het investeren in energie-infrastructuur is een kostbare aangelegenheid, met een lange planningshorizon en een lange terugverdientijd. Herinvesteringen in het gasnet worden bijvoorbeeld voor 40 jaar gedaan. Als de energietransitie in die looptijd een andere infrastructuur vraagt, dan verliezen de gedane investeringen waarde. Dat betekent een forse maatschappelijke kostenverhoging van het energiesysteem. Daarom moeten nu plannen worden gemaakt voor wijken waar het aardgasnet aan vervanging toe is.

Eneco bepleit dat keuzes inzake de energie-infrastructuur worden verankerd in het Omgevingsplan. Bij het uitwerken van de criteria voor een dergelijk 'warmteplan', 'all electric plan' of een hybride plan, wordt Eneco graag vroegtijdig betrokken bij het opstellen van de criteria en de specifieke invulling. Het betaalbaar houden van de energiekosten voor de klant vereist een zekere planmatigheid, transparantie in weging van belangen en afstemming met alle betrokkenen. Daarbij is van belang dat lokale keuzes worden gemaakt op basis van een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA), die per gebied de effecten van de verschillende opties in kaart brengt:

- Het gaat om de *maatschappelijke* kosten en baten. Het kan dan gaan om effecten zoals CO₂-reductie en beperking van klimaatverandering, maar bijvoorbeeld ook om financiële effecten of effecten voor de gezondheid of werkgelegenheid.
- Het gaat om de *integrale* effecten. Een beslissing om een wijk full electric te maken, gaat in eerste instantie over de gebouwen in het gebied. Daar moeten immers warmtepompen worden geïnstalleerd, huizen geïsoleerd, enzovoorts. Maar die beslissing heeft eveneens gevolgen voor het elektriciteitsnet, want dat net moet geschikt zijn (of: worden gemaakt) om de elektriciteitsvraag en het aanbod aan te kunnen. Voor collectieve warmte geldt dat de CO₂-reductie zich voordoet op gebiedsniveau. Die effecten moeten worden betrokken.
- Het gaat om de effecten op het *energiesysteem*, ook buiten de grenzen van de gemeente. Een lokale beslissing over het energiesysteem heeft meestal ook invloed op zaken buiten de gemeentegrenzen en over de verschillende onderdelen van de energieketen. Een beslissing in een wijk noopt bijvoorbeeld tot verzwaring van het elektriciteitsnet en heeft op grond van de economische regulering financiële consequenties voor het gehele verzorgingsgebied van die netbeheerder. Voor collectieve warmte geldt dat een business case zich uitstrekt over het gehele net, waardoor veranderingen in een deel van dat net bredere gevolgen kunnen hebben.
- Ook *effecten op de markt*, zoals business modellen en investeringszekerheid, zijn belangrijk. Het is belangrijk dat gemaakte keuzes, ook daadwerkelijk zijn uit te voeren. Daarvoor is bijvoorbeeld bepalend dat bedrijven die investeren in energie-infrastructuren, voldoende zekerheid hebben om investeringen met een (zeer) lange terugverdientijd te doen, zodat ze garanties kunnen geven aan consumenten en bedrijven dat de energieoplossingen die zij bieden, gedurende lange periodes bruikbaar blijven en in stand worden gehouden. Alleen dan zijn de energie- en infrastructuurbedrijven in staat om de gewenste leveringszekerheid, netbetrouwbaarheid en veiligheid te bieden.

De informatie die nodig is voor een MKBA, berust bij verschillende stakeholders in en buiten het betreffende gebied. Denk bijvoorbeeld aan de gebruikers van energie (gebouwde omgeving, transport, industrie), partijen die een rol spelen in het voorzien in die energiebehoefte en de beheerders van de energie-infrastructuur (gas, elektriciteit, warmte). Voor een goede analyse en voor acceptatie daarvan, is het belangrijk dat die stakeholders bij de analyse worden betrokken.

Beslissingen over de energie infrastructuur raken fundamentele vraagstukken. Denk bijvoorbeeld aan het beperken van de maatschappelijke kosten, versus de keuzevrijheid van elk individu. Volledige vrijheid voor wijkbewoners om bijvoorbeeld een collectief warmtesysteem aan te leggen, staat op gespannen voet met een beslissing om diezelfde wijk volledig met elektriciteit te verwarmen en de lange termijn-investering die dit vergt. Indien volledige keuzevrijheid voor alle bewoners gewenst is, moeten meerdere energie-infrastructuren naast elkaar worden aangelegd, die vervolgens niet optimaal worden benut en met alle kosten van dien. Eneco bepleit dat decentrale overheden zich rekenschap geven van dit soort effecten van beslissingen die een langere termijn raken.

De Omgevingswet & Windenergie op zee

Omdat voor de aanleg van een windpark op zee een Kavelbesluit wordt genomen, is het niet nodig om voor windparken op zee een omgevingsvergunning te verkrijgen. Wel kunnen algemene regels voor de bouw, exploitatie en verwijdering van windparken worden gesteld, die dan niet in het Kavelbesluit worden opgenomen. Dergelijke algemene regels zijn opgenomen in het gewijzigde Waterbesluit⁴ en zullen eveneens in de Omgevingswet worden opgenomen.⁵

De algemene regels voor windparken op zee zijn na een zorgvuldige afweging opgesteld, aansluitend bij de bedrijfsvoering van bedrijven in de windindustrie op zee en met als doel een lastenverlichting voor de exploitant. Daarbij zijn onder meer overbodige bepalingen uit de voorschriften van de waterwetvergunning geschrapt waar mogelijk; de overgebleven voorwaarden worden nodig geacht in verband met het 'noodzakelijke waarborgen op het terrein van veiligheid en milieu en met beheer van het zeegebied' (uit Nota van toelichting bij wijziging Waterbesluit).

Eneco constateert dat in de uitvoeringsbesluiten afzonderlijk wordt ingegaan op windenergie op zee als activiteit op de Noordzee, ook in de Exclusieve Economische Zone (EEZ), en dat daarvoor algemene regels worden gesteld. Een voorbeeld daarvan is het ontwerpbesluit Activiteiten Leefomgeving (BAL). In hoofdstuk 7, art. 7.1 van dat ontwerpbesluit worden activiteiten op de Noordzee besproken. Verder wordt in paragraaf 7.2.3 (windparken) de aanleg, in stand houden of verwijderen van windparken in het beperkingengebied aangemerkt als 'een 'beperkingengebied- en lozingsactiviteit in de Noordzee'. Deze artikelen in het Bal overlappen deels met de algemene regels uit het Waterbesluit, maar komen inhoudelijk niet overeen. Ook leiden de artikelen in het Bal tot extra verplichtingen voor het indienen van plannen en het doen van meldingen, daar waar het Waterbesluit juist was gericht op het verminderen van dergelijke verplichtingen. Eneco is van mening dat de artikelen in het BAL met betrekking tot windparken overbodig zijn, en leiden tot onduidelijkheid, onuitvoerbaarheid en toename van lasten. Een correctie is nodig, waarbij de inhoud van het Waterbesluit leidend zou moeten zijn aangezien die inhoud specifiek met het oog op windenergie op zee, en in overleg met betrokken stakeholders, tot stand is gekomen.

---

⁴ Besluit van 13 april 2015 tot wijziging van het Waterbesluit in verband met de vereenvoudiging en uniformering van regels voor windparken op zee (algemene regels windparken op zee)

⁵ 'Als het wetsvoorstel Omgevingswet (Kamerstukken II 2013/14, nr. 33 962) tot wet is verheven en in werking is getreden, zal de Waterwet vervallen en zal de inhoud van het Waterbesluit overgaan naar de regelgeving op grond van de Omgevingswet' (uit: Nota van Toelichting bij wijziging Waterbesluit).

Naast bovengenoemde inhoudelijke discrepanties, zijn er verschillende artikelen die nieuwe, onnodige en niet-uitvoerbare verplichtingen meebrengen (zoals 7.38) en die leiden tot een toename van administratieve en financiële lasten voor de exploitanten van windparken op zee. We stellen voor om daarover in overleg te gaan met de windsector.

Tot slot

Naar de mening van Eneco is de plan- en besluitvorming over de fysieke leefomgeving een onmisbaar element in het verwezenlijken van de gewenste grote veranderingen naar een duurzaam energiesysteem. De raakvlakken tussen het stelsel Omgevingswet en de energietransitie zijn groot en belangrijk, maar ook complex. Eneco hoopt dat de verschillende betrokken ministeries de gelegenheid geven om, met de verschillende betrokkenen (departementen, decentrale overheden, energiesector, bouwers, installateurs), deze raakvlakken samen nader te onderzoeken en vorm te geven. De resultaten daarvan kunnen vervolgens een plaats krijgen in het stelsel Omgevingswet.

Eneco draagt graag bij aan dit proces en treedt graag in overleg over vormgeving ervan. Daarvoor kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Jinny Moe Soe Let
Adviseur regulatory affairs
Tel 06 4689 6578
e-mail: jinny.moesoelet@eneco.com